

Handläggare: Hanna Runling
Telefon: 08/ 508 10 133

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2008-01-24

Tillsyn av Rio vård- och omsorgsboende – yttrande till länsstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens yttrande som svar på länsstyrelsens begäran.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Marianne Snell
avdelningschef

Sammanfattning

Länsstyrelsens handläggare gjorde den 27 september 2007 tillsynsbesök på Rio vård- och omsorgsboende, vilket delvis var en uppföljning av den tillsyn som genomfördes år 2004 i de gamla lokalerna på Gärdets äldreboende. Rio vård- och omsorgsboende öppnade år 2006 i ombyggda lokaler. Man konstaterade att bostadsstandarden nu är fullgod och att verksamheten har bedrivit ett utvecklingsarbete för att förbättra vården och omsorgen om de äldre. Man såg dock behov av ett fortsatt utvecklingsarbete när det gäller brister i den sociala dokumentationen och även när det gäller meningsfullhet, trygghet, säkerhet och självbestämmande för de boende. Stadsdelsförvaltningen redovisar i tjänsteutlåtandet åtgärder som vidtas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 14 januari 2008. Samverkan med de fackliga organisationerna sker den 22 januari. Samråd med landstinget sker den 21 januari.

Bakgrund

Länsstyrelsens handläggare gjorde den 27 september 2007 tillsynsbesök på Rio vård- och omsorgsboende. Rio vård- och omsorgsboende, tidigare Gärdets äldreboende, öppnade i december 2006 i ombyggda lokaler. Tillsynsbesöket var delvis en uppföljning av den tillsyn som genomfördes i januari 2004 i de gamla lokalerna. Man konstaterade att bostadsstandarden nu är fullgod och att verksamheten har bedrivit ett utvecklingsarbete för att förbättra vården och omsorgen om de äldre. Man såg dock behov av ett fortsatt utvecklingsarbete när det

gäller den sociala dokumentationen och när det gäller meningsfullhet, trygghet, säkerhet och självbestämmande för de boende.

Förvaltningens redovisning

Rättsäkerhet

Verksamheten är i ett övergångsskede när det gäller den sociala dokumentationen. Dokumentation övergår successivt till att ske i ParaSoL, Stockholms stads gemensamma system för utförare av omvårdnad och omsorg. Inom förvaltningen pågår för närvarande ett projekt med medel från Kompetensstegen med målet att utveckla den sociala dokumentationen. All omvårdnadspersonal har fått introduktion i ParaSoL och utbildning har genomförts under 2007 och fortsätter under våren 2008. Under våren kommer projektledaren att ge ytterligare handledning på Rio vård- och omsorgsboende för att uppnå ökad rättsäkerhet i dokumentationen. Verksamheten kommer kontinuerligt att följa upp de boendes genomförandeplaner, bland annat avseende promenad/utevistelse.

Förvaltningen förbereder för de vårdtyngdsmätningar som kommer att genomföras på alla boenden i och med införandet av valfrihetssystem i vård- och omsorgsboende under 2008. I samband med detta kommer även biståndsbeslut som inte är aktuella att gås igenom och justeras.

Förvaltningen anser att bemanningen är tillräcklig för att tillgodose brukarnas behov och önskemål avseende promenad/utevistelse. Tillfällig personalbrist kan dock föreligga som kan leda till att personalen då har svårt att få tid till denna insats. Den personliga omvårdnaden prioriteras alltid och i regel utförs uteblivna insatser vid ett senare tillfälle. I samband med arbetet med utveckling av genomförandeplanerna kommer frågan att tydliggöras. Vidare har verksamheten klargjort för personalen att promenad, för de som kan och vill, inte är en insats som kan prioriteras bort.

Självbestämmande och delaktighet

Det är olyckligt om brukare uppfattar det som om personalen kontrollerar dem i vissa situationer. Det är givetvis inte intentionen eller förenligt med målen för verksamheten. Rutinerna kommer att ses över för att ytterligare säkra den individuella omvårdnaden, bland annat i och med utvecklandet av den sociala dokumentationen.

Mot bakgrund av att flertalet av de boende har mycket nedsatt funktionsförmåga så är det knappast realistiskt att övergå till ett system där de serverar sig själva. Däremot arbetar förvaltningen på andra sätt med att öka delaktigheten kring måltiden. I och med kostprojektet "Maten i fokus" har frågan om måltidsituationen aktualiserats. Personalen har fått ökad kunskap och medvetenhet om effekterna av bättre mat och måltidssituation för de äldre.

Det är viktigt att personalen är lyhörda för den enskildes individuella behov och att vård och omsorg ges med respekt för brukarens självbestämmande. Nödvändig medicinsk tillsyn kan dock krävas om natten vilket kan upplevas besvärande av vissa boende. När det gäller personer som lider av bristande insikt, ex. till följd av minnessvårigheter, utformas och genomförs insatserna så långt det är möjligt i samråd med den det gäller. Att vissa fall hamna i situationer som riskerar begränsa den enskildes självbestämmande innebär ett etiskt dilemma för personalen. I dessa situationer är det viktigt med stöd från arbetsledningen. Verksamheten arbetar kontinuerligt med frågan om bemötande, självbestämmande och delaktighet på arbetsplatsträffar, utvecklingssamtal etc.

Integritet

Den som utför en medicinsk åtgärd ska förvissa sig om personens identitet. När en boende inte kan uppge sitt namn och födelsenummer ska det finnas säkra rutiner för att fastställa den boendes identitet för att garantera en god och säker vård. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter¹ om åtgärder för att förhindra förväxlingar inom hälso- och sjukvården är ett identitetsband i plast ett lämpligt hjälpmedel för att enkelt och säkert kunna fastställa en persons identitet.

Bakgrunden till att identitetsband används på Rio vård- och omsorgsboende är en händelse där en person fick fel läkemedel. Vid tillfället tjänstgjorde en timanställd sjuksköterska som inte kände de boende. Sjuksköterskan frågade en av personalen om namnet på den boende men det visade sig vara fel person. Identitetsband behövs inte när den ordinarie personalen är i tjänst men kan vara nödvändigt under perioder när timanställda och vikarier arbetar. Förvaltningen har gjort bedömningen att identitetsband är det mest säkra alternativet för att förhindra förväxlingar när hälso- och sjukvårdsuppgifter utförs.

Vid brukarens ankomstsamtal kommer verksamheten på ett tydligare sätt efterhöra hur brukarna vill att deras tvätt ska hanteras och dokumentera detta i genomförandeplanen.

Meningsfullhet, social samvaro, aktiviteter

Verksamheten har ett aktivitetsschema och erbjuder de boende flera aktiviteter varje dag, t ex högläsning, sång och grupp gymnastik. Dessutom har verksamheten efter önskemål från de boende infört bridge och målning. Det är viktigt att personalens arbetssätt inbjuder de boende att känna en meningsfull vardag och verksamheten uppmuntrar brukarna att komma med egna önskemål om aktiviteter. På den avdelning som länsstyrelsens handläggare har synpunkter på har rutiner och arbetssätt setts över och en aktivitetsansvarig utsetts. Verksamheten gör bedömningen att en förändring har kommit till stånd i arbetsgruppen. Verksamheten kommer att fortsätta utveckla arbetssätten så att social samvaro och aktiviteter blir en naturlig del av vardagen.

¹ SOSFS 1989:1

Trygghet och säkerhet

Kod är nu angiven i anslutning till ytterdörrarna och plastöverdragen är borttagna.

Övrigt kvalitetsarbete, arbetssätt och tillgänglighet

Tillgängligheten till datorsystemet har förbättrats och dokumentationen förs på papper när det inte går att använda systemet.

Under hösten 2007 har personalen på demensavdelningarna fått handledning inom ramen för ett projekt. Handledningen kommer att fortsätta under 2008. Vidare finns möjlighet för verksamheten att vid behov anlita företagshälsovården för handledning.

Verksamheten är angelägen om att personalen känner delaktighet i arbetet och arbetar kontinuerligt med frågan bl.a. på APT. Personalen har möjlighet att vara ombud för olika arbetsuppgifter på avdelningarna, exempelvis beställning av mat, aktiviteter, inköp och livsmedelshygien. Varje brukare har en kontaktman som har helhetsansvaret för den enskildes behov där kontaktmannaskapet ger personalen ansvar och möjlighet att påverka genomförandet av arbetet. Vidare deltar personalen dagligen i rapportmöten där fördelningen av dagens arbetsuppgifter går igenom.

Jämställdhetsintegrering ur ett brukarperspektiv

Stadsdelsnämnden har en jämställdhets- och mångfaldsplan för 2008 där utgångspunkten är att arbetet med jämställdhet och mångfald ska vara en naturlig del av vardagsarbetet. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå som en del i allt arbete och i alla beslut för att synliggöra eventuella brister. Förvaltningen kommer att arbeta fram lokala rutiner till äldreomsorgens kvalitetssystem KLEO.

Bilaga

Länsstyrelsens beslut.